Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Zomerrapportage 2022

gemeente Rheden

Datum vaststelling B&W: **17 mei 2022**

Datum besluitvorming Raad: **28 juni 2022**

Inhoudsopgave

1. Inleiding en samenvatting 3
2 Programma's..... 6
1 Economische ontwikkeling..... 7
2 Welzijn 12
3 Gebiedsontwikkeling 20
4 Duurzaamheid 25
5 Bestuur en Veiligheid 28
6 Overhead en algemene dekkingsmiddelen.....30

1. Inleiding en samenvatting

Algemeen

Hierbij bieden wij u de Zomerrapportage 2022 aan. Met deze rapportage geven wij inzicht in de beleidsmatige afwijkingen op de begroting en een prognose van het te verwachte financiële resultaat in de jaarrekening 2022 op basis van de stand van zaken per 30 april 2022.

Voor 2022 hebben wij binnen de verschillende programma's doelstellingen geformuleerd. In deze zomerrapportage vermelden we beknopt de voortgang en, indien van toepassing, de beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen.
Naast de beleidsinhoudelijke ontwikkelingen vermelden we ook de financiële afwijkingen per programma. Daarbij kijken we tevens naar de structurele effecten uit de jaarrekening 2021.

Verwachte ontwikkeling resultaat 2022

Het verwachte jaarresultaat 2022 is ten opzichte van de Programmabegroting 2022 per saldo verslechterd met € 2 miljoen. Hierdoor verandert het begrotingssaldo van € 1.634.000 voordelig naar € 400.000 nadelig. Het resultaat is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000):

Verwachte ontwikkeling resultaat 2022	Bedrag
Verwacht saldo conform Programmabegroting 2022	1.634
Mutaties tot de Zomerrapportage	-1.783
Autonome ontwikkelingen:	
- netto-effect septembercirculaire	2.316
subtotaal (cf bijlage bij begr.wijz. Raad 22 feb jl.)	**2.167**
- overige autonome ontwikkelingen	-1.184
Structurele effecten jaarrekening 2021	-316
Afwijkingen op primaire begroting 2022	-1.067
Verwacht resultaat stand Zomerrapportage 2022	**-400**

Korte toelichting grootste afwijkingen

Mutaties tot de zomerrapportage

Bij de vaststelling van de Programmabegroting 2022 heeft de raad in november 2021 besloten om het voordelige begrotingssaldo van € 1.634.000 toe te voegen aan de algemene reserve. Bij de 2e begrotingswijziging 2022 (Raad 22 februari jl.) zijn de budgetten voor het beheer van de openbare ruimte met € 149.000 bijgesteld ten laste van het begrotingssaldo. Dit betreft tezamen een nadelige bijstelling van € 1.783.000

Overige bijstellingen

Het totaal aan bijstellingen van 'Autonome ontwikkelingen', 'Structurele effecten jaarrekening 2021' en 'Afwijkingen op begroting 2022' bedraagt afgerond € 251.000 nadelig. Hieronder een

duiding van de grootste posten (bedragen x € 1.000).
Een nadere toelichting van de afwijkingen is bij de programma's opgenomen.

Tabel Toelichting grootste afwijkingen

Posten (bedragen x € 1.000)	Bedrag	Programma
Afwijking primaire begroting:		
Wmo maatwerk begeleiding	-532	Programma 2 Welzijn
Bijstellingen gebiedsontwikkelingen	-421	Programma 3 Gebiedsontwikkelingen
Extra budget ziektevervanging	-200	Programma 6 Overhead en alg.dekk.midd.
Autonome ontwikkeling:		
CAO-ontwikkeling	-397	Programma 6 Overhead en alg.dekk.midd.
Salarissen zorgdomein jeugd en zorg	-246	Programma 2 Welzijn
BUIG-inkomsten en uitgaven	-752	Programma 2 Welzijn
Ondersteuning wijkteams	-105	Programma 2 Welzijn
Algemene uitkering	3.121	Programma 6 Overhead en alg.dekk.midd.
Overige afwijkingen, per saldo:	-719	alle programma's
Totaal	**-251**	

Actualiteit

In deze rapportage is de ontwikkeling van de algemene uitkering verwerkt op basis van de september- en decembercirculaire van 2021. De meicirculaire 2022 van het gemeentefonds moet nog door het Ministerie van BZK worden gepubliceerd. Over de effecten van die circulaire zullen we de Raad, indien mogelijk, in de Kadernota (of in een aparte memo) informeren.
Naar verwachting zal in de meicirculaire een toename van het accres opgenomen worden, waardoor we dit jaar (en komende jaren) een substantieel hogere algemene uitkering zullen ontvangen. Omdat dit beeld nu nog niet volledig uitgewerkt is, treffen we vooralsnog geen nadere maatregelen om het geprognosticeerde begrotingstekort terug te dringen. Met een aparte raadsmemo zullen we z.s.m. op de effecten van de meicirculaire terugkomen.

<u>Vluchtelingenopvang</u>
Met de komst van het AZC en de Oekraïense vluchtelingen verwachten we extra kosten voor Wmo en Jeugdzorg. Het is nog onduidelijk welke gedeelten daarvan wel of niet worden vergoed. Daarnaast verwachten we als gevolg van deze ontwikkeling extra kosten voor peuteropvang, voorschoolse educatie en onderwijs. Het Rijk / COA geeft aan deze kosten voor gemeenten te vergoeden tot een bepaalde norm. We gaan er voorlopig vanuit dat eventuele extra kosten uit de OAB-rijksmiddelen en het gemeentelijk OAB-budget voor peuteropvang kunnen worden gedekt.

De vertaling van het bijgestelde begrotingssaldo naar de programma's ziet er als volgt uit:

Programmaplan

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
1. Economische ontwikkeling	-10.913	0	-10.913	20	-294	-11.187
2. Welzijn	-44.627	0	-44.627	-56	-2.645	-47.329
3. Gebiedsontwikkeling	-12.511	-1.677	-14.189	79	-381	-14.490
4. Duurzaamheid	656	0	656	-92	0	563
5. Bestuur & Veiligheid	-7.321	0	-7.321	-6	-79	-7.406
6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen	76.194	0	76.194	56	2.086	78.336
Saldo van baten en lasten	1.477	-1.677	-200	0	-1.313	-1.513
Saldo van toevoegingen en onttrekkingen reserves	157	-106	51	0	1.062	1.113
Resultaat	**1.634**	**-1.783**	**-149**	**0**	**-251**	**-400**

Toelichting kolommen

In de eerste kolom (prim. begr.) zijn de bedragen opgenomen zoals ze in de programmabegroting door de gemeenteraad zijn vastgesteld. De vierde kolom betreft puur financieel-technische verschuivingen die saldo-neutraal zijn. Deze worden in de zomerrapportage om die reden ook niet nader toegelicht.
In de vijfde kolom zijn de wijzigingen uit deze zomerrapportage opgenomen die vervolgens leiden tot een gewijzigde begrotingsstand voor dit jaar, zichtbaar in de laatste kolom.

2 Programma's

1 Economische ontwikkeling

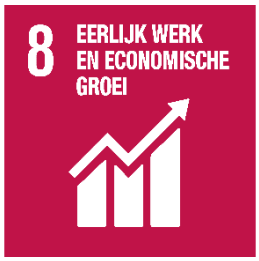

Bestaand beleid

Onze inzet is een duurzame en robuuste lokale economie. Onze gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers wordt op een proactieve wijze ingevuld. Accountmanagement en het actief meedenken met de ondernemers zijn belangrijke onderdelen hiervan.

Wij streven naar een samenleving waarin meedoen het uitgangspunt is. Voldoende werkgelegenheid is een belangrijk onderdeel. Daarom willen we voor onze inwoners maximaal inpassen op de banen die er zijn en inwoners die mee kunnen doen de mogelijkheid bieden te werken. We vragen onze ondernemers en het onderwijs hierbij te helpen en stimuleren de inwoners om zelf actief te zijn in het vinden van werk. Ook ambiëren wij een goed woon- en vestigingsklimaat met aantrekkelijke winkelgebieden en bedrijventerreinen. Wij bouwen aan een gezonde toekomst voor recreatie en toerisme met daarbij specifieke aandacht voor de toegankelijkheid van Nationaal Park De Veluwezoom.

In 2022 wordt een nieuwe economische visie en uitvoeringsprogramma opgesteld. De ambitie is om de Rhedense economie verder te verduurzamen en meer te richten op circulariteit. Met ondernemers zetten wij stappen om het klimaat te ontzien bij de bedrijfsactiviteiten. Door bijvoorbeeld afval te zien als grondstof maken we met elkaar de omslag naar een circulaire economie.

Met het onderwijs en het bedrijfsleven werken we continue aan een betere samenwerking. We zoeken actief onze partners in Groene Metropoolregio op en zijn alert op kansen voor onze lokale ondernemers en het onderwijs die zich in de regio voordoen.

Onderwijsinstellingen ondersteunen we bij het voorkomen van achterstanden, het terugdringen van schooluitval en huisvesting. Door te investeren in onderwijs, investeren wij in de economische toekomst van morgen. Wij zetten rijksgelden (Nationaal Programma Onderwijs) in om tijdens en na corona het onderwijs te ondersteunen. Dit doen wij in nauwe samenwerking met het onderwijs. Dit zetten wij in voor onder andere schoolmaatschappelijk werk en activiteiten voor en na school op het gebied van cultuur, sport en educatie.

Met ons beleid dragen wij bij aan:

- ☐Goed onderwijs
- ☐Passende banen en economische groei
- ☐Gelijkheid/ Terugdringen van kansongelijkheid

Werk en re-integratie

Stand van zaken op hoofdlijnen

Door een blijvende inzet op onze mensen in de bijstand, waarbij in tijden van corona zoveel mogelijk aandacht is geweest voor zowel mensen met een kleine(re) als mensen met een grote(re) afstand tot de arbeidsmarkt, is het gelukt het aantal uitkeringen te doen slinken naar 925. De ambitie van 900 eind 2023 lijkt hiermee nog steeds haalbaar.

We hebben wel te maken met een groeiende nieuwe doelgroep die ook landelijk gezien zal blijven stijgen, wat ons voor uitdagingen op het gebied van begeleiding en financiën stelt.
Ook is per 1 januari 2022 de nieuwe wet inburgering ingegaan, wat maakt dat we ook voor nieuwe statushouders meer zicht hebben op vorderingen en steviger in kunnen zetten op participatie. Het is nog te vroeg om hiervan de effecten te zien. Tot slot is voor continuïteit bij onze SW'ers gezorgd door met Scalabor tot afspraken te komen tot en met 2025.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Om uitvoering te geven aan het doel om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt mee te laten doen naar vermogen, is een Activeringsplan opgesteld voor de doelgroep zorg en empowerment. Samen met Incluzio zetten we in op duurzame participatie van deze doelgroep. Met dit project zoeken we aansluiting bij de transformatie en de sociale basis. Als gevolg van corona is de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt nog meer onder druk komen te staan, mede omdat de doelgroep door lock-downs minder bereikbaar was.

Economie

Stand van zaken op hoofdlijnen

Stand van zaken op hoofdlijnen
In de gemeente Rheden is in de eerste helft van 2022 opnieuw gewerkt aan lokale maatregelen om de economische schade van de crisis te beperken en op termijn economisch herstel te bevorderen. Een greep uit de maatregelen:

- Uitstel van belastingen voor ondernemers
- Een subsidieregeling is begin 2022 ingesteld voor ondernemers om tegemoet te komen in de kosten voor het uitvoeren van de controletoegangsbewijs (CTB).
- Op het gebied van toerisme en Recreatie, sport en horeca is -opnieuw- een gemeentelijke subsidieregeling opnieuw ingesteld om ‘een steun in de rug’ te bieden. Het gaat hierbij om investeringen in hygiënemaatregelen die besmettingen met Covid-19 moeten beperken bij gasten kunnen (deels) gedeclareerd worden.
- In het kader van de bijzondere Corona omstandigheden zijn de gemeentelijke perceptiekosten i.v.m. het opleggen van de jaarlijkse BIZ aanslagen eenmalig niet doorberekend. Hierdoor hebben de winkeliersverenigingen in 2022 een hogere BIZ bijdrage ontvangen.

De uitwerking van het Masterplan Veluwezoom (spreiding bezoekers Nationaal Park Veluwezoom) zorgt voor stabiliteit in bedrijvigheid en arbeidsplaatsen in het nationaal park. Gastheerschap waaronder toegankelijkheid borgen we.

Het toeristisch-recreatieve aanbod voor bezoekers en inwoners is vergroot en wordt beter gepromoot door samenwerking met en tussen toeristisch platform, Veluwezoomgemeenten, TVAN e.a. Hiervoor is onder andere een samenwerkingsovereenkomst afgesloten tussen TVAN en de gemeenten Wageningen, Renkum, Arnhem, Rozendaal, Rheden en Brummen. Onze inzet is om de overnachtingsplekken binnen de gemeente te behouden en stimuleren een toename van het aantal slaapplaatsen.

Routekaart Circulaire Economie
In de Raadsvergadering van 24 januari 2022 is ingestemd met de Routekaart Circulaire Economie. Het uitvoeringsprogramma behorend bij de Routekaart Circulaire Economie wordt uitgewerkt in het kader van de Economische visie. Het benodigde budget voor 2023 (€ 50.000,--) wordt aangevraagd via de Kadernota 2023.

Economische visie 2022-2025
Eind september 2021 is door de gemeenteraad startnotitie voor de nieuwe economische visie vastgesteld. Aan de hand van de benoemde thema's in eind 2021 een start gemaakt met de stakeholders bijeenkomsten met als doel de thema's te voorzien van inhoud. In mei 2022 worden

wederom stakeholders bijeenkomsten georganiseerd. Het doel is om in september/ oktober 2022 een nieuwe economische visie en uitvoeringsprogramma vast te laten stellen.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Ten opzichte van de vastgestelde prestaties melden wij de volgende mogelijke afwijkingen:

Het doel is om in 2022 weer een fysieke ondernemerscafé te organiseren. Dit hangt voor een groot deel van de Covid19 ontwikkelingen af. Normaliter vindt het jaarlijkse ondernemers in het najaar plaats.

De inzet is om het plan van aanpak voor de herinrichting Hoofdstraat in het najaar 2022 vast te laten stellen. Het risico bestaat dat dit door het ontbreken van voldoende ambtelijke capaciteit niet haalbaar is.

Het aantal bestuurlijke bedrijfsbezoeken zal in 2022 waarschijnlijk lager uitvallen. Enerzijds door Covid19 en anderzijds door het aantreden van een nieuw college van B&W.

De nieuwe economische visie en uitvoeringsprogramma wordt in het najaar van 2022 aan de gemeenteraad aangeboden.

Onderwijs

Stand van zaken op hoofdlijnen

Ondanks het afschaffen van de coronamaatregelen blijven effecten zichtbaar bij de kinderopvang en scholen. Het personeelstekort is nijpend, mede door verzuim. Het wel aanwezige personeel richt zich op haar basistaken. Het Rijk heeft Nationaal Programma Onderwijs (NPO) middelen beschikbaar gesteld voor onderwijs en gemeenten voor het herstel van het onderwijs tijdens en na corona. Met de gemeentelijke NPO middelen positioneren we onze lokale partners in het verminderen van corona-gerelateerde achterstanden. Dit wordt ondermeer ingezet voor schoolmaatschappelijk werk op het primair en voortgezet onderwijs, activiteiten tijdens en na school en vakantie-aanbod: cultureel, sportief en educatief.
Het onderwijs aan nieuwkomers wordt opgezet.

Begin dit jaar is het Integraal Huisvestingsplan door de raad vastgesteld. De volgende stap is het opstellen van een bijbehorend uitvoeringsprogramma voor de jaren 2022-2036. Hierin staan afspraken over o.a. de volgorde en de planning van de aanpak, het kwaliteitsniveau, verduurzaming van onderwijshuisvesting en benodigde financiering. Het IHP zal de komende jaren de nodige investeringen in de onderwijshuisvesting vragen.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Ontwikkelingen en afwijkingen peuterbeleidsplan
We onderzoeken hoe we de ontvangen Rijksmiddelen duurzaam in zetten. Er zijn een aantal onzekere factoren van invloed op de mogelijkheden het budget in te zetten: 1) het personeelstekort bij kinderopvang en onderwijs, 2) het aantal peuters vanuit het AZC welke gebruik kunnen maken van voor- en vroegschoolse educatie (vve), 3) de kosten om het onderwijs te ondersteunen taalklassen op te zetten. We zetten daarnaast extra in op de verbinding tussen onderwijsachterstanden en Kansrijke Start.

In onze gemeente blijft het gebruik van de Sociaal Medische Indicatie stijgen. Dit is een landelijke trend. De coronacrisis draagt hier aan bij.

Ontwikkelingen onderwijs
Tot begin dit jaar hebben kinderopvang, scholen en gemeente wekelijks afgestemd in een corona-overleg. Nu zoeken we de samenwerking voor het (voorschools) onderwijs aan nieuwkomers vanuit

het AZC. Het Rijk/COA geeft aan deze kosten voor gemeenten te vergoeden tot een bepaalde norm. Eventuele extra kosten dekken we uit de OAB-rijksmiddelen en het gemeentelijk OAB-budget voor peuteropvang.

We starten met taalklassen voor vluchtelingen in het basisonderwijs. Oudere leerlingen gaan naar de Internationale Schakelklas (ISK) in gemeente Arnhem. Het onderwijs krijgt middelen voor het bieden van onderwijs. Wij als gemeente ondersteunen bij de aanvraag van rijksmiddelen voor onderwijshuisvesting.

Het rijk heeft de bestedingstermijn voor de NPO middelen verlengd. Wij bundelen onze gemeentelijke NPO middelen met de gemeente Rozendaal. We evalueren in het voorjaar 2023 om extra in te zetten op die interventie die het meeste effect heeft op corona-achterstanden bij onze leerlingen.

Ontwikkelingen volwasseneneducatie
De gemeente is verantwoordelijk educatie-aanbod aan te bieden aan vluchtelingen in gemeentelijke opvanglocaties. Het rijk onderzoekt of en hoeveel middelen gemeenten hier voor krijgen.

Financiële afwijkingen

1. Economische ontwikkeling

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
SMI	-46
subtotaal	-46
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
Doelgroepenvervoer	-57
Loonkostensubsidie participatie	-300
Loonkostensubsidie participatie	300
subtotaal	-57
Autonome ontwikkelingen	
Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR)	-50
Covid-19 – Steunpakket Re-integratie	-141
Covid-19 – Steunpakket Re-integratie	141
subtotaal	-50
Totaal	**-153**

Structurele effecten jaarrekening 2021

SMI
Zoals in de Jaarstukken 2021 is gemeld zijn er extra kosten voor Sociaal Medische Indicaties Kinderopvang (SMI).

Afwijkingen op primaire begroting 2022

Doelgroepenvervoer
Vanuit de BVO DRAN is een gewijzigde begroting 2022 en meerjarenbegroting ingediend MJPB 2022-2026 voor de het doelgroepenvervoer. Onder programma 1 is de aanpassing voor het

leerlingenvervoer op grond van gewijzigde aantallen opgenomen. Onder programma 2 worden de overige kosten van het doelgroepenvervoer verantwoord. De totale lasten van het doelgroepenvervoer (programma 1 en 2) nemen af met € 102 k.

Loonkostensubsidie participatie
Wegens een structureel stijgende 'Nieuwe doelgroep'(doelgroep loonkostensubsidie), die tot pensioengerechtigde leeftijd bij ons blijft, worden meer kosten verwacht op het gebied van verstrekking loonkostensubsidie, jobcoaching en trajectbegeleiding. Naar verwachting leidt dit tot een overschrijding van het re-integratiebudget van zo'n €300.000 (op basis van prognoses volgend uit de MARAP 1e kw 2022). De stijging in kosten van verstrekking loonkostensubsidie kan worden opgevangen vanuit het Rijksbudget LKS, dat vanaf 1 januari 2022 op basis van realisatie wordt uitgekeerd.

Autonome ontwikkelingen

Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR)
Vanuit de Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR) is een gewijzigde begroting 2022 en meerjarenbegroting ingediend MJPB 2022-2026 voor de modules WSP, WgSw, Inburgering en Onderwijszaken. Deze aanpassing leiden tot een aanpassing van de begrote lasten.

Covid-19 – Steunpakket Re-integratie
Het Rijk heeft in haar steunpakketten COVID-19 middelen beschikbaar gesteld voor (impuls) re-integratie. De uitgaven worden gedekt ten laste van de bestemmingsreserve COVID-19.

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 1 Economische ontwikkeling

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	12.471	0	12.471	-20	453	12.904
Baten	1.558	0	1.558	0	159	1.717
Saldo van baten en lasten	-10.913	0	-10.913	20	-294	-11.187
Reserves						
Toevoeging	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	141	141
Resultaat	**-10.913**	**0**	**-10.913**	**20**	**-153**	**-11.046**

2 Welzijn

Bestaand beleid

Welzijn behandelt een breed beleidsspectrum waarbij eigen kracht en zorg voor onze inwoners centraal staat. We willen dat inwoners waardig oud kunnen worden. Daarom helpen we oudere inwoners om zo lang mogelijk thuis te blijven wonen en te kunnen meedoen. We hebben oog voor onze kwetsbare inwoners en willen eenzaamheid voorkomen en bestrijden. Mantelzorgers, vrijwilligers en initiatieven uit de buurt ondersteunen we van harte. Zij zijn het goud van onze samenleving!

Jongeren moeten zich kunnen ontwikkelen tot gelukkige, zelfstandige volwassenen. Met onze partners proberen we problemen onder jongeren te signaleren en ongewenst gedrag te voorkomen, maar ook hun talenten te ontplooien. We hebben aandacht voor kinderen in armoede en andere financieel kwetsbaren. Sport en bewegen blijft belangrijk voor iedereen. We stimuleren de fysieke, maar ook de mentale en sociale gezondheid van mensen. We zorgen voor duurzame sportaccommodaties.

Ons erfgoed willen we in goede staat doorgeven aan volgende generaties. Wij zijn er trots op. Cultuur vinden we belangrijk, zowel voor de ontwikkeling (van talenten) van kinderen als voor volwassenen. Elkaar ontmoeten en samen dingen doen, delen en genieten.

Algemene voorzieningen

Stand van zaken op hoofdlijnen

Na de coronaperiode starten de vele vrijwilligersorganisaties die onze gemeente rijk is, weer op. Het zal zich nog moeten uitwijzen in hoeverre de coronaperiode invloed heeft op de vrijwilligersinitiatieven en vrijwilligersorganisaties.

Wmo maatwerkvoorzieningen

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Op basis van de jaarrekening 2021 en de resultaten van eerste maanden van het jaar 2022 verwachten wij een structurele overschrijding van de begroting 2022 op de onderdelen woonvoorzieningen, mobiele vervoersvoorzieningen en begeleiding.

Wij verwachten een structurele toename van de aanspraak op en de begrote lasten op Wmo maatwerk en dan met name op het gebied van begeleiding zwaar/GGZ (met name leeftijdsgroep 70+ met dementie), individueel speciaal, bemoeizorg en activerend werk ten opzicht van de begroting 2022. Het aantal inwoners dat gebruik maakt van begeleiding individueel zal structureel dalen, mede door de begeleiding en inzet van Incluzio.

Wij zien dat meer inwoners langer thuis wonen. Wij hebben hiernaast te maken met een vastzittende woningmarkt. Dit heeft gevolgen voor de begroting en de te verwachten uitgaven voor WMO maatwerkvoorzieningen. De uitgaven aan WMO maatwerkvoorzieningen komen voort uit wettelijke verplichtingen die wij hebben als gemeente.

Jeugd

Stand van zaken op hoofdlijnen

Op 1 januari 2022 is het nieuwe woonplaatsbeginsel ingevoerd. Dit heeft geleid tot herverdeling van verantwoordelijke gemeenten voor jeugdhulp in de vorm van verblijf. De zorg voor 50 jeugdigen is overgegaan naar een andere gemeente; van 46 jeugdigen is de zorg naar onze gemeente toegekomen. We proberen het financiële effect van deze wijziging nog in beeld te brengen zodra verrekening met andere gemeenten heeft plaatsgevonden.

Momenteel werken we aan het vormgeven van een jeugdagenda voor 2022 en verder. Met de jeugdagenda geven we richting aan de activiteiten die bijdragen aan de doelen die voor jeugd in de programmabegroting zijn opgenomen.

In 2022 hebben we te maken met de opening van een azc in Velp, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de nasleep van de corona-crisis. Allemaal factoren die mogelijk kunnen zorgen voor een toename van het gebruik van jeugdhulp. Het Rijk/COA (Centraal Orgaan opvang asielzoekers) geeft aan deze kosten voor gemeenten te vergoeden tot een bepaalde norm. Welk effect dit heeft op onze begrote lasten is nu nog niet duidelijk.

Vanaf 2015 werken de gemeenten in Centraal Gelderland samen op het gebied van jeugdhulp. Met het Regionaal Transformatieplan jeugdhulp 2018-2021 en de daarbij behorende landelijke vrijgegeven stimuleringsmiddelen, is er gewerkt aan de transformatie in de regio. Ook de komende jaren blijft een intensieve samenwerking voor de transformatie van de jeugdhulp van belang. Een aantal onderdelen van het transformatieplan krijgen vervolg, zoals verblijf, jeugdzorg+, scheidingsproblematiek en bescherming en veiligheid (o.a. Gelderse Verbeteragenda jeugdbescherming). Daarnaast verwachten we ook dat de implementatie van de landelijke hervormingsagenda Jeugd regionale afstemming en aanpak vraagt. Het regiobudget voor de (beleidsmatige) regionale samenwerking is geraamd op: € 1.250.000. Het gaat hier om reeds bestaand beleid en voortzetting van gestarte projecten vanuit het regionale Transformatieplan jeugdhulp. Hiervoor zijn aanvullende middelen vanuit de gemeenten nodig, nu de inzet van landelijke stimuleringsmiddelen afgelopen is. Dit dekken we vanuit bestaande middelen.

Armoedebestrijding en financiële hulpverlening

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Als gevolg van de inflatie komt de bestaanszekerheid van inwoners met een (langdurig) laag inkomen in gevaar. Nibud bevestigt dit met haar doorrekeningen van begrotingen van verschillende huishoudtypen: op alle niveaus ontstaan tekorten. Via onze individuele inkomenstoeslag (IIT) krijgen inwoners met een inkomen tot 110% van het sociaal wettelijk minimuminkomen een jaarlijks bedrag uitgekeerd. De financiële consequenties zijn op dit moment nog niet bekend.

De algemene, landelijke verwachting is dat de energielasten en de daarmee gepaard gaande energiearmoede de komende jaren zal stijgen. Veel Rhedense huishoudens met een laag inkomen komen of blijven daarmee nog meer in de financiële problemen.

Het aantal inwoners dat een beroep doet op bijzondere bijstand voor de kosten van bewindvoering is de afgelopen jaren toegenomen. Daarnaast zijn de tarieven van bewindvoerders gestegen (jaarlijkse indexatie). Wij hebben de uitgaven aan deze vorm van bijzondere bijstand de afgelopen jaren zien toenemen met gemiddeld circa 6%.

Volksgezondheid

Stand van zaken op hoofdlijnen

Corona heeft in 2020 en 2021 veel invloed gehad op de fysieke, mentale en sociale gezondheid van inwoners. In 2022 werken we op verschillende thema's in het sociaal domein aan herstel en hebben we aandacht voor inwoners die extra geraakt zijn door de pandemie. Het Rijk heeft hiervoor budget beschikbaar gesteld. We zijn gestart of gaan starten met initiatieven en programma's op het gebied van o.a. gezonde leefstijl, culturele/sportieve/sociale activiteiten op scholen en in schoolvakanties, onderwijsachterstanden, extra maatschappelijk werk en meer.

In 2021 is het Preventieakkoord voor Rheden & Rozendaal gesloten. Inmiddels zijn er 11 initiatieven door het Preventieakkoord gestart. In 2022 stimuleert de kerngroep Preventieakkoord via communicatie-acties en bijeenkomsten om met nieuwe initiatieven en samenwerkingen te starten.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Door de corona pandemie heeft de GGD de jaarlijkse onderzoeken onder kinderen en jongeren niet volledig kunnen uitvoeren in 2020-2021. De gezondheidscijfers op verschillende thema's (waaronder overgewicht, mentale gezondheid, leefstijl etc.) zijn daarom niet betrouwbaar. Er kunnen geen conclusies aan verbonden worden voor de hele gemeente en we kunnen deze cijfers daarom niet gebruiken bij de verantwoording in de jaarrekening 2022. In 2023 ontvangen we nieuwe cijfers over 2022.

Sport & bewegen

Stand van zaken op hoofdlijnen

Vanaf begin 2022 is de sport 'weer volledig open'. Sportaanbieders kunnen voor alle doelgroepen hun trainingen, wedstrijden en activiteiten weer organiseren zonder beperkingen. Het Biljoenbad wordt na opening volop gebruikt en er zijn veel verschillende doelgroepen actief in het doelgroepenbad. Vanuit het Sportakkoord zijn inmiddels al 18 initiatieven ingediend (waarvan 11 budget toegekend). In september 2022 vindt het WK Volleybal plaats. Gemeente Rheden is gastgemeente voor Japan. De eerste side-events in aanloop naar het WK gaan in Q2 van start. Begin 2022 is het nieuwe platform 'ONTDEK' gelanceerd (www.rhedentondekt.nl). Inwoners van alle leeftijden kunnen daar laagdrempelig sport- en cultuuractiviteiten van aanbieders uit de buurt vinden. Begin 2022 is het nieuwe speelbeleid vastgesteld.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

De inkomsten bij de sporthallen en gymzalen blijven achter bij de raming. Deels ligt de oorzaak bij de corona lockdown in de eerste drie weken van januari (piekperiode). Op dit moment is nog niet helder of vanuit het rijk de gemiste inkomsten wederom (deels) worden gecompenseerd. Daarnaast lijkt de Corona periode ook een structureel effect te hebben op de bezetting en inkomsten van de binnensport. Uit landelijk onderzoek is gebleken dat de Corona periode effect heeft gehad op het sport en beweeggedrag en daar verschuivingen waarneembaar zijn. Met name voor de binnensport lijkt dit effect negatief. Een trend die wij ook constateren bij onze accommodaties. Het is nog te vroeg om hier al conclusies aan te verbinden maar het risico is aanwezig dat met name de inkomsten verenigingsgebruik achter zullen blijven bij de raming.

Erfgoed

Stand van zaken op hoofdlijnen

De toename van (de complexiteit van) het aantal onderhouds- en restauratieplannen in 2020-2021 en het toezicht daarop werkt ook nu nog door. Daarnaast werken we dit jaar volop aan de volgende projecten:

In het kader van de Omgevingswet:

- de digitale ontsluiting van het erfgoed; daaronder valt ook een integrale Gebiedsatlas (waarin alle omgevingsinformatie wordt opgenomen dus niet alleen de cultuurhistorische informatie) als onderlegger voor Omgevingsvisie en -plan;
- het omzetten van de Commissie Cultuurhistorie naar de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit waarin mogelijk ook de Welstandscommissie opgaat;
- het vaststellen van een toetsings- en uitvoeringskader gekoppeld aan een dereguleringsvoorstel om de instandhouding van monumenten voor eigenaren te vergemakkelijken.

En verder:

- de verduurzaming van monumenten in het kader van het project Maatwerk voor Monumenten;
- de afronding van de Visie Religieus erfgoed;
- de actualisering van het erfgoedbeleid, uitmondend in bouwstenen voor de Omgevingsvisie;
- de uitwerking van het project Veluwezoom vol Verhalen in het kader van een volgend regionaal Cultuur- en Erfgoedpact en de Ontspannen Regio;
- een bijdrage aan de organisatie (met vrijwilligers) van de viering van Rheden 450 jaar.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

De belangrijkste ontwikkelingen betreffen de implementatie van de Omgevingswet en de (gevolgen van de) energietransitie. Daarnaast vormt de klimaatverandering met name voor het groene erfgoed een toenemend punt van zorg en aandacht.

Financiële afwijkingen

2. Welzijn

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
Erfgoed	-71
Wmo maatwerk voorzieningen wonen	-150
Gelrepas	-49
subtotaal	-270
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
Schuldhulpverlening	-50
Schuldhulpverlening	50
Wmo maatwerk begeleiding	-532
Wmo maatwerk voorzieningen rollen en (mobiel) vervoer	-175
Wmo maatwerk voorzieningen rollen en (mobiel) vervoer	175
Sportbedrijf / Biljoenbad	NTB
Doelgroepenvervoer	159
subtotaal	-373
Autonome ontwikkelingen	
Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR)	-12
Gezond in de Stad	-54
Salariskosten zorgdomein jeugd en zorg	-246
Versterking ondersteuning wijkteams	-105
Individuele Studietoeslag	-18
GGD Zorg en Veiligheid	-4
BUIG-inkomsten	-1.552
BUIG-uitgaven	800
Bijzondere Bijstand – Bewindvoering	-15
Covid-19 – Steunpakket Schuldenbeleid	-68
Covid-19 – Steunpakket Schuldenbeleid	68
Covid-19 – Steunpakket Bijzondere bijstand	-34
Covid-19 – Steunpakket Bijzondere bijstand	34
Energietoeslag	0
Energie-armoede	0
subtotaal	-1.206
Totaal	**-1.849**

Structurele effecten jaarrekening 2021

Erfgoed

Voor de projecten Kerkenvisie, Maatwerk monumenten, gebiedsatlas, omgevingswet, actieprogramma landgoederen en het onderzoek joods vastgoed moeten er nog kosten gemaakt worden. In het verleden zijn hier o.a. subsidies van de provincie voor ontvangen. Deze subsidies

zijn gedeeltelijk gestort in een reserve. Er is een inventarisatie gemaakt van de nog te maken kosten en de gereserveerde bedragen. Dit heeft geleid tot een tekort van € 71k dat eenmalig gerepareerd moet worden zodat de gelden voor het erfgoed voor nu en in de toekomst goed in de begroting staan.

Wmo maatwerk voorzieningen wonen
Zoals in de Jaarstukken 2021 is gemeld zijn er hogere kosten voor woonvoorzieningen, met name door meer en omvangrijkere woningaanpassingen en de krapte op de woningmarkt (minder doorstroming).

Gelrepas
Conform in de Jaarstukken 2021 is gemeld zijn er hogere lasten voor de Gelrepas.

Afwijkingen op primaire begroting 2022

Schuldhulpverlening
Gemeente Rheden hanteert als uitgangspunt in haar hulpverlening het Rhedens model. Met vaststelling van de begroting 2021 is een oplopende bezuiniging doorgevoerd op het beschikbare budget voor subsidies aan het georganiseerde vrijwillige schuldhulpverleningsveld. We willen, zeker gezien de ontwikkelingen vanuit de coronapandemie en de huidige inflatie, het bestaande aanbod graag in stand houden. De kosten ad € 50k worden gedekt ten laste van de bestemmingsreserve COVID-19.

Wmo maatwerk begeleiding
Wij verwachten een structurele toename van de aanspraak op en de begrote lasten op het gebied van begeleiding zwaar/GGZ (met name leeftijdsgroep 70+ met dementie), individueel speciaal, bemoeizorg en activerend werk ten opzicht van de begroting 2022.
Het aantal inwoners dat gebruik maakt van begeleiding individueel zal structureel dalen, mede door de begeleiding en de inzet van Incluzio.
De toename van aanspraak op en de hierbij horende hogere lasten op de begeleiding zwaar/GGZ ten opzichte van het dalende gebruik van begeleiding individueel, leidt per saldo tot een te verwachten overschrijding van 532k.

Wmo maatwerk voorzieningen rollen en (mobiel) vervoer
Wij verwachten een structurele toename van de begrote lasten op het gebied van (mobiele) vervoersvoorzieningen ter hoogte van € 175 k. Dit heeft te maken met een stijging in de kosten van mobiele vervoersvoorzieningen als gevolg van inwoners met een progressieve aandoening. Voor 2022 kunnen de extra kosten ten laste van de in 2021 gevormde Reserve Hulpmiddelen worden gebracht.

Sportbedrijf / Biljoenbad
Voor de exploitatie van het Biljoenbad dienen we de begrote baten en lasten nog nader te beoordelen. Een aantal aspecten zijn hierbij van belang, zoals:
- BTW-lasten en te ontvangen SPUK-uitkering
- uitwerking van het afgesloten onderhoudscontract
- dotatie aan de onderhoudsvoorziening van De Dumpel

Bij de eerstvolgende voortgangsrapportage zullen we aangeven welke bijstelling van de exploitatie in de begroting nog dient te worden verwerkt.

Doelgroepenvervoer
Vanuit de BVO DRAN is een gewijzigde begroting 2022 en meerjarenbegroting ingediend MJPB 2022-2026 voor de het doelgroepenvervoer. Onder programma 2 is de aanpassing voor Wmo-vervoer, dagbesteding-vervoer en instellingenvervoer op grond van gewijzigde aantallen opgenomen. Onder programma 1 worden de overige kosten van het doelgroepenvervoer verantwoord. De totale lasten van het doelgroepenvervoer (programma 1 en 2) nemen af met € 102 k.

Autonome ontwikkelingen

Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR)
Vanuit de Modulair Gemeenschappelijke Regeling (MGR) is een gewijzigde begroting 2022 en meerjarenbegroting ingediend. Als gevolg van indexering van modules Beheer en Inkoop is er een aanpassing in de kosten noodzakelijk.

Gezond in de Stad
In 2022 is in de algemene uitkering sprake van een decentralisatie uitkering van € 54.000 voor "Gezond in de Stad" (Gids gelden). Dit betreft een budget dat altijd voor 3 jaar beschikt wordt. Deze middelen worden op verschillende vlakken van gezondheid ingezet waaronder de kosten JOGG.

Salariskosten zorgdomein jeugd en zorg
Extra middelen in de algemene uitkering om de stijging van de zorgsalarissen mogelijk te maken, zoals toegelicht in de decembercirculaire 2021. Dit extra budget wordt verdeeld over Huishoudelijke Hulp / Dagelijkse Ondersteuning, Begeleiding en Jeugdzorg.

Versterking ondersteuning wijkteams
Compensatie in de algemene uitkering van de extra uitgaven die gemaakt worden om de toegang van cliënten tot de gemeentelijke dienstverlening en ondersteuning te verbeteren, zoals toegelicht in de decembercirculaire 2021. Een nadere invulling van de besteding binnen het Sociaal Domein van deze middelen wordt op korte termijn opgesteld.

Individuele Studietoeslag
De individuele studietoeslag (IST) geldt als inkomensaanvulling voor studenten die door hun medische beperking structureel niet in staat zijn om naast hun studie te werken. Op dit moment verschilt de hoogte van deze toeslag per gemeente. Landelijk is toegewerkt naar harmonisering van de Individuele Studietoeslag met de studieregeling in de Wajong 2010. De wetswijziging is per 1 april 2022 in werking getreden. Daarmee is de lokale verordening vervallen. De nieuwe wettelijke tarieven liggen hoger dan de tarieven die afgelopen jaren in Rheden zijn gehanteerd. Afgelopen jaren hebben in Rheden gemiddeld 12 inwoners per jaar gebruik gemaakt van de Individuele Studietoeslag. We verwachten dat de kosten voor de Individuele Studietoeslag daarmee gaan toenemen naar ca. €31.000 per jaar, ten opzichte van zo'n €13.000 met de oude bedragen. Dit kost € 18.000 meer dan oorspronkelijk begroot.

GGD Zorg en Veiligheid
De bijdrage GGD wordt verhoogd conform de gewijzigde begroting 2022 VGGM.

BUIG-inkomsten
Door het Rijk is onlangs het 'Nader voorlopig budget BUIG 2022' vastgesteld. Voor Rheden betekent dit een bijstelling naar beneden van € 1.552 k.
Het macrobudget wordt voorlopig vastgesteld in september voorafgaand aan het uitvoeringsjaar. Het macrobudget 2022 wordt gedurende het jaar nog bijgesteld naar aanleiding van gewijzigde inzichten in conjunctuur, realisaties uit het voorgaande jaar, rijksbeleid en loon- en prijsbijstelling (lpo). Hierover zijn de gemeenten nu geïnformeerd bij het nader voorlopig budget en verder bij de definitieve publicatie van de budgetten eind september 2022. Het definitieve macrobudget wordt bepaald door uit te gaan van de gerealiseerde prijs en het gerealiseerde volume in het voorgaande jaar, van een inschatting van de effecten van de conjunctuur en rijksbeleid in het begrotingsjaar zelf en van een indexering van de gemiddelde prijs. Voor de conjunctuurraming worden de actuele en onafhankelijke rekenregel en de autonome correctie van het Centraal Plan Bureau (CPB) gevolgd. Deze aanpassing vloeit voort uit de wijziging van het macrobudget.

BUIG-uitgaven
Op basis van de interne rapportage Participatie-wet tot en met april ligt het aantal uitkeringen en daarmee de uitgaven onder de begroting. Op basis hiervan en uitgaande van gelijkblijvend aantal uitkeringen in rest van het jaar wordt een verlaging van het budget met € 800 k voorgesteld.

Bijzondere bijstand – Bewindvoering
De tarieven van de de bewindvoering zijn gestegen als gevolg van de jaarlijkse indexatie.

Covid-19 – Steunpakket
Het Rijk heeft in de haar steunpakketten COVID-19 middelen beschikbaar gesteld voor schuldenproblematiek en bijzondere bijstand. Deze uitgaven worden gedekt ten laste van de bestemmingsreserve COVID-19.

Energietoeslag en energie-armoede
Het Rijk heeft in het kader van de gestegen prijzen voor energie en het beperken van het energiegebruik extra middelen beschikbaar gesteld. We gaan er voorlopig vanuit dat deze middelen de extra uitgaven dekken.

Overige ontwikkelingen

Beschermd Wonen
In juli 2021 is het "Bestuurlijk akkoord Centraal Gelderland doorcentralisatie BW" goedgekeurd door het Regionaal Portefeuillehouders Overleg (RPO). In het akkoord is onder andere vastgelegd dat over 2021 aan de gemeente Rheden € 940 duizend beschikbaar wordt gesteld (vanuit de gemeente Arnhem) voor de ambulantiseringsopgave en de sociaal domein kosten van de regiogemeenten voor de BW doelgroep. Hiervan is € 150 k ten gunste van het jaarresultaat 2021 gebracht. Een nadere invulling van de besteding binnen het Sociaal Domein van het restant van deze middelen te weten € 790 k wordt op korte termijn opgesteld.
Voor 2022 zijn opnieuw ambulantiseringsmiddelen te verwachten, maar hierover is nog geen besluit genomen door het RPO.

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 2 Welzijn

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	62.964	0	62.964	102	1.193	64.258
Baten	18.337	0	18.337	45	-1.452	16.930
Saldo van baten en lasten	-44.627	0	-44.627	-56	-2.645	-47.329
Reserves						
Toevoeging	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	40	0	40	0	796	835
Resultaat	**-44.588**	**0**	**-44.588**	**-56**	**-1.849**	**-46.493**

3 Gebiedsontwikkeling

Bestaand beleid

Wij werken aan een duurzame en kwalitatieve woon- en leefomgeving in elk van de zeven dorpen en het buitengebied. Samen met inwoners, bedrijven en organisaties bepalen we wat de voorwaarden zijn voor een aantrekkelijke en gezonde omgeving waar iedereen zich thuis voelt. We blijven daarbij de historische karakteristieken van dorpen en buitengebied koesteren. De relevante beleidsthema's hierbij zijn: Gemeentelijk vastgoed, Mobiliteit, infra en beheer openbare ruimte, Natuur en landschap, Ruimtelijk kader en initiatieven en Wonen. Klimaatmitigatie en -adaptatie speelt hierbij een steeds belangrijkere rol.

Mobiliteit, infra en beheer openbare ruimte

Stand van zaken op hoofdlijnen

We beheren de openbare ruimte volgens de in 2021 vastgestelde beheerplannen, waarbij de kwaliteitsniveaus in de verschillende gebieden zijn afgestemd op de beschikbare middelen.

In februari 2022 is de beleidsnota Buitenspelen vastgesteld, hier wordt nu volop invulling aan gegeven.

Op 18 februari 2022 bracht storm Eunice een bezoek aan onze gemeente. Op verschillende vlakken is er schade ontstaan. ca. 50 bomen zijn gesneuveld en op twee sportcomplexen is schade ontstaan aan meubilair en het kunstgras. bij elkaar een schadepost van €75.000,-

Onderhoud kunstwerken al eerder medegedeeld dat er nog een inspectie loopt. Huidige budget is €75.000,-. Dit blijkt niet voldoende te zijn voor het benodigde beheer.

In alle projecten en het beheer passen we een integrale aanpak toe en nemen expliciet klimaatadaptieve maatregelen mee: geen afwijking – loopt/in uitvoering.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

De prijzen zijn de afgelopen periode flink gestegen. Dit heeft gevolgen voor de lopende werkzaamheden en nieuwe aanbestedingen. Hoe groot de gevolgen voor het jaar 2022 zijn is nu nog lastig te voorspellen. De oorzaak van deze prijsstijging is drieledig:

Over de gehele linie mede door de krapte van de arbeidsmarkt

- Over de gehele linie is er mede door de krapte op de arbeidsmarkt een tekort aan personeel bij de marktpartijen. Anderzijds ook door uitval (Corona) een veel grote vraag dan beschikbaarheid in de sector.
- Gestegen energieprijzen. Dit heeft een kostenverhogend effect op de productie- en transportkosten van grondstoffen/ materialen en op de kosten van de uitvoering van de werken.

- Gestegen grondstofprijzen en beschikbaarheid. Verschillende materialen hebben een langere levertijd of zijn niet beschikbaar. Calculeren is nu lastig omdat er veel met dagprijzen gerekend wordt.

De eerste twee maanden van 2022 waren de prijsstijgingen als volgt:

- GWW projecten 15-20%
- Asfalt project 25-30%

Natuur en landschap

Stand van zaken op hoofdlijnen

In juni zal het biodiversiteitplan inclusief de zienswijze worden behandeld in de Raad.

Houtopbrengsten. In 2022 incidenteel meer opbrengsten door de houtprijs. De extra opbrengsten worden toegevoegd aan de reserve Bos en Natuurbeheer.

Ruimtelijk kader, ondersteunen en nemen van initiatieven voor gebiedsontwikkeling

Stand van zaken op hoofdlijnen

Op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen lopen een aantal grotere gebiedsprojecten. Het Masterplan IJsseldistrict is na de vaststelling in februari 2022 in een verdere uitwerkingsfase belandt en het Masterplan Veluwezoom is in ontwikkeling waarbij besluitvorming rond de zomer verwacht wordt. Binnen het Rivierklimaatpark IJsselpoort bouwen we aan een passende ontwikkeling van het Terrein De Groot, een gebiedentree Rheden en natuurinclusieve landbouw.

Diverse woningbouwontwikkelingen, zoals de Imboslaan, Bloemershof en Admiraal Helfrichlaan, lopen gestaag door. Naast deze woningbouwontwikkelingen lopen er vele kleinere particuliere initiatieven op het gebied van bijvoorbeeld woningbouw en bedrijfsuitbreidingen.

In 2022 zijn we gestart met de Omgevingsvisie en tot en met 2024 zal via een interactief proces gewerkt worden aan een integrale toekomstvisie voor de hele gemeente.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Zuidflank Rheden
Met een raadbrief in september 2021 hebben we u geïnformeerd over de vertraging vanwege de hoge waterstanden in De Laak. In deze zomerrapportage geven we een inschatting van de verhoogde kosten door deze vertraging wanneer de werkzaamheden in 2022 uitgevoerd kunnen worden. De verhoogde kosten van € 110.000 komen voort uit: prijsstijgingen in 2021 na aanbesteding, prijsindexering van 2021 naar 2022, prijsontwikkelingen als gevolg van de oorlog (product schaarste, hoge meerkosten productieproces, brandstof materieel), dagprijzen (we hebben te maken met productgevoelige inkoopprijzen, bijvoorbeeld klei) en verhoging kosten communicatie door corona. De hogere investering leidt tot toename van kapitaallasten (ad € 3k, afschrijving in 60 jaar) m.i.v. 2025. Deze stijging is verwerkt in de Kadernota 2023.

Project IJsseldistrict
De gemeenteraad heeft op 22 februari 2022 het Masterplan IJsseldistrict vastgesteld. De kosten en baten van deze gebiedsontwikkeling worden - zoals bij de behandeling van het Masterplan aan de gemeenteraad is aangegeven - vastgelegd in een nog door de gemeenteraad vast te stellen Grondexploitatie IJsseldistrict. Om de plannen uit te werken tot een haalbaar plan, de planologische procedure in gang te zetten en financiële afspraken te kunnen maken is externe inhuur nodig, waarvoor voorbereidingskrediet nodig is. Het gaat hier onder andere om kosten ten aanzien van planologische procedures, civiele techniek, stedenbouwkunde, planeconomie, mobiliteit, klimaat, juridische ondersteuning en projectondersteuning. De totale kosten worden

geraamd op € 330.000,-. Hiervan wordt de helft (€ 165.000,-) gesubsidieerd door de provincie. De gemeente draagt € 165.000,- bij. Dit bedrag wordt gedekt in de grondexploitatie die naar verwachting eind 2022 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd.

Wonen

Stand van zaken op hoofdlijnen

Terugdringen woningtekort
Veel inzet op grote en kleine woningbouwprojecten, maar traject van initiatief tot realisatie is lang. Deelname aan regionale projecten zoals verstedelijkingsstrategie, woningmarktmonitor en woningbehoefteonderzoek. En deelname aan regionale versnellingsprojecten zoals Woondeal, WBI subsidie en tempotafels.

Aantrekkelijke woningvoorraad voor jong en oud
Bij nieuwbouw en transformatie stellen we de eis van levensloopgeschiktheid. Met Vivare maken we afspraken over meer levensloopgeschikte woningen. Bij Incluzio is per 1 april 2022 de Wooncoach van start gegaan om doorstroming van ouderen op gang te krijgen. De startnotitie Woonwagenbeleid is vastgesteld in februari 2022. De startnotitie Woonzorgvisie is in april 2022 vastgesteld.

Veerkracht in kwetsbare wijken
De aanpak van Velp Zuid door Vivare en gemeente vordert gestaag. Er wordt gewerkt aan een actieplan integrale wijkaanpak Stenfert. Er zijn gesprekken met Vivare over meer differentiatie van sociale huurwoningen in kwetsbare wijken in samenhang met nieuwbouw van sociale huur in veerkrachtige wijken. En er wordt gewerkt aan een advies voor instrumenten, zoals de verordening middenhuur en zelfbewoningsplicht.

Duurzame woningen en natuurinclusieve wijken
Er zijn prestatieafspraken gemaakt met Vivare en Veluwonen over het verduurzamen en klimaatadaptief maken van de sociale huurvoorraad. De toekomstbestendig wonen regeling wordt aangeboden aan inwoners. En 5.000 woningeigenaren en huurders hebben energiebespaarpakketten gekregen. En wij werken samen met het programma klimaataanpak aan de warmtetransitie en het eerste wijkuitvoeringsplan (zie duurzaamheid).

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Terugdringen woningtekort
Omdat er door de woningnood en de vluchtelingen uit de oorlog in Oekraïne veel meer mensen op zoek zijn naar een woning willen we extra inzetten op flexwoningen. Dit zijn tijdelijke woningen, die snel gerealiseerd kunnen worden. Ze zijn voor spoedzoekers, statushouders en starters. De flexwoningen bieden tijdelijk onderdak, zodat maatschappelijke problemen zoals dakloosheid voorkomen kunnen worden. In 2023 willen we starten met een pilot voor 3 jaar om samen met andere partijen flexwoningen van de grond te krijgen. Hiervoor vragen we een budget van 50.000 euro per jaar in de periode 2023-2025.

Financiële afwijkingen

3. Gebiedsontwikkeling

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
subtotaal	0
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
Storm Eunice	-75
Dassen	-10
Laadpalen	-8
Verkeersdata	-25
Hoogwerker - meerkosten huur	-20
Gedragscode Stadswerk	-8
Houtopbrengsten	40
Houtopbrengsten naar reserve Bos- en natuurbeheer	-40
Biodiversiteitsplan	-61
Kunstwerken onderhoud	-50
Project IJsseldistrict	-330
Project Ijsseldistrict	165
Project Ijsseldistrict	165
subtotaal	-256
Autonome ontwikkelingen	
subtotaal	0
Totaal	**-256**

Afwijkingen op primaire begroting 2022

Storm Eunice
Op 18 februari 2022 bracht storm Eunice een bezoek aan onze gemeente. Op verschillende vlakken is er schade ontstaan. Ca. 50 bomen zijn gesneuveld en op twee sportcomplexen is schade ontstaan aan meubilair en kunstgras. Alles bij elkaar een schadepost van € 75k.

Dassen
De das heeft een verblijfplaats ingericht naast en onder de Eikenlaan in Ellecom. Door het graven van de das is de wegconstructie aangetast en moet deze hersteld worden. In het kader van de wet natuurbescherming mogen we dit niet zo maar doen. Er moeten diverse onderzoeken uitgevoerd worden en de daaruit komende maatregelen die voorkomen dat de das zich weer gaat vestigen onder de rijbaan dienen uitgevoerd de worden. In de onderhoudskosten van wegen zijn deze onverwachte kosten geen onderdeel.

Laadpalen
Voor de nieuw te bepalen locaties van de laadpalen is momenteel geen capaciteit aanwezig. De vraag vanuit de inwoners is groot. Om aan deze vraag te kunnen voldoen is een eenmalige extra investering nodig.

Verkeersdata
Dit onderwerp was al opgenomen in de kadernota 2022. De financiële gevolgen waren nog niet hierbij opgenomen.

Hoogwerker - meerkosten huur
Meerkosten huur hoogwerker voor bomenploeg. Vanaf 2023 gaan we een meerjarig leasecontract aan voor de hoogwerker waardoor de beschikbare budgetten vanaf 2023 voldoende zijn.

Gedragscode Stadswerk
We zijn wettelijk verplicht om aan te sluiten bij een gedragscode voor onze beheerwerkzaamheden in de openbare ruimte. De wettelijke voorschriften zijn veranderd waardoor er diverse onderzoeken en opleidingen benodigd zijn.

Houtopbrengsten
In 2022 zijn er incidenteel meer opbrengsten door de houtprijs. De extra opbrengsten worden toegevoegd aan de reserve Bos- en Natuurbeheer.

Biodiversiteitsplan
Het biodiversiteitsplan word in juni in de raad vastgesteld. De kosten voor 2022 worden in deze zomerrapportage opgenomen. (Zie ook raadsvoorstel biodiversiteitsplan - financiële gevolgen.)

Kunstwerken onderhoud
Voor het onderhoud van de kunstwerken loopt er nog een inspectie. Het huidige budget (€ 75k) blijkt niet voldoende te zijn voor het benodigde beheer. Onder kunstwerken vallen zowel de civiele kunstwerken (bijv. bruggen) als de art kunstwerken (bijv. beelden). Onder onderhoud valt schoonmaken, verven en reparaties.

Project IJsseldistrict
Zie toelichting bij 'Beleidsmatige ontwikkelingen'. Het voorbereidingskrediet ad € 330.000 wordt voor de helft gesubsidieerd door de provincie. Het gemeentelijk deel van € 165.000 is onderdeel van de grondexploitatie die naar verwachting eind 2022 ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd. Vooruitlopend op de opening van het grondcomplex wordt het gemeentelijk aandeel gedekt ten laste van de bestemmingsreserve risicobuffer grondexploitatie.

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 3 Gebiedsontwikkeling

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	14.412	1.677	16.089	-79	601	16.611
Baten	1.900	0	1.900	0	220	2.120
Saldo van baten en lasten	-12.511	-1.677	-14.189	79	-381	-14.490
Reserves						
Toevoeging	306	0	306	0	40	346
Onttrekking	420	1.528	1.948	0	165	2.113
Resultaat	**-12.398**	**-149**	**-12.547**	**79**	**-256**	**-12.724**

4 Duurzaamheid

Bestaand beleid

Wij werken aan een duurzame toekomst. Wij willen ons afval zoveel mogelijk gescheiden inzamelen zodat het geschikt is voor hergebruik. Van afval naar grondstof is daarbij onze filosofie; er is op dit beleidsthema dan ook een nauwe verwevenheid met de circulaire economie (CE) uit programma 1. Wij houden onze riolering op orde en bereiden ons voor op heviger regenval en de afwatering die dat met zich meebrengt. Wij dragen ons steentje bij aan het beperken van de klimaatverandering. Dit doen we door het stimuleren van energiebesparing (programma 3) en duurzaam opwekken van energie (programma 3). Daarnaast beheren en onderhouden we onze openbare ruimte en ons gemeentelijk vastgoed (programma 3) zo duurzaam mogelijk en proberen we ons aan te passen aan een veranderend klimaat (programma 2 en 3).

Wij pakken onze voortrekkersrol en laten zien hoe we de opgave gezamenlijk waarmaken onder het motto "Minder praten meer doen”.

De beleidsthema’s zijn:

a. afval, schoon water en milieu

b. klimaat en duurzame energie

Alle thema’s die in het Klimaatprogramma worden aangepakt zijn reeds geborgd in de reguliere (beleids)werkzaamheden. Het thema Wonen valt onder programma 2 (Erfgoed) en 3 (Wonen), Werken onder programma 1 (Economische Ontwikkeling en CE) en 3 (Vastgoed), Opwek onder programma 3 (Ruimtelijke ordening), Mobiliteit onder programma 3 (Mobiliteit) en Adaptatie onder programma 2 (Volksgezondheid) en 3 (Infra en Beheer). Met betrekking tot de dialoog met onze inwoners leggen wij de link met programma 5 (Partnerschap, Dienstverlening en Communicatie). Ook de link met programma 2 op het gebied van Onderwijs is van belang. Het klimaatbeleid heeft op deze manier zijn werking over alle begrotingsprogramma’s.

Een uitzondering op de inbedding in de reguliere werkzaamheden wordt gemaakt voor de doelen met betrekking tot de Warmte Transitie, de Regionale Energie Strategie, de ondersteuning en facilitering van verschillende inwonersinitiatieven (lokaal partnerschap) en de hele aanpak van de actiegerichte communicatie en bewustwording. Deze thema’s worden in 2022 nog afzonderlijk opgepakt om in 2023 eveneens in de organisatie te landen”. Het motto voor 2022 is "regulier waar dat kan, programmatisch waar dat nog moet".

De door de raad reeds beschikbaar gestelde middelen voor 2022 zijn incidenteel en bedragen € 421.500.

Duurzaamheid

Stand van zaken op hoofdlijnen

Doel 1 Alle relevante bedrijven gecontroleerd op energiebesparingsplicht vóór 2023: Alle controles zijn inmiddels uitgevoerd.

Doel 2 Wegnemen belemmeringen en benutten kansen milieu-vth-taken in stimuleren bedrijven te komen tot een circulaire bedrijfsvoering: ODRA heeft hiertoe in 2021 een onderzoek gedaan (ikv de routekaart Circulaire economie). Aanbevelingen worden meegenomen in beleid circulaire economie.

Doel 3 Kwalitatief goede uitvoering milieu-vth-taken voor een reële prijs (afval, water en milieu): In 2021 zijn we in de regio Arnhem gestart met een verkenning naar versterking van de regionale samenwerking rond de milieutaken met het oog op de komst van de Omgevingswet, kwaliteitsverbetering, verminderen kwetsbaarheid milieufuncties en moeilijke arbeidsmarkt.

Doel 4 Minder restafval, meer grondstoffen: Eind 2021 is via een Raadsbrief de evaluatie van de wijzigingen in de grondstoffeninzameling met de Raad gedeeld. De in 2021 geconstateerde toename van de hoeveelheid grof restafval veroorzaakt door de Corona-crisis is gestabiliseerd. Het afvalscheidingspercentage in 2021 is 66%.

Doel 5 Schoon water: loopt/in uitvoering. Geen afwijking

Actualisatie WTPO ligt op schema, in mei 2022 wordt de startnotitie WTPO 2023-2027 in de Raad behandeld. Op basis daarvan wordt het WTPO uitgewerkt en deze zal in december 2022 in de Raad worden behandeld.

In alle projecten en het beheer passen we een integrale aanpak toe en nemen expliciet klimaatadaptieve maatregelen mee: geen afwijking – loopt/in uitvoering.

Doel 6 Warmtetransitie: vordert gestaag. Ondanks de coronamaatregelen waardoor fysiek bijeenkomen moeilijk was zijn er de nodige stappen gezet. We voorzien nog geen bijstellingen voor de resultaten.

Doel 7 RES: vordert eveneens gestaag. het behalen van dit doel is mede afhankelijk van de voortgang van het burgerberaad Rheden CO2 neutraal in 2040?

Doel 8 Lokaal partnerschap: loopt conform. Met de subisdieregeling willen we wachten tot er structureel budget beschikbaar is gesteld.

Doel 9 Actiegerichte communicatie en bewustwording: de realisatie op dit doel loopt wat achter wegens personele omstandigheden.

Doel 10 Een door inwoners gedragen klimaataanpak: De organisatie van het burgerberaad door de onafhankelijke stichting G1000.nu is op schema. Medio november wordt het burgerakkoord verwacht met de bouwstenen voor een nieuw beleidskader.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

Op dit moment zijn er geen beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen te melden. We verwachten wel een aanpassing van de Energiewet die mogelijk gevolgen kan hebben voor de Warmtetransitie in Rheden.

Financiële afwijkingen

4. Duurzaamheid

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
subtotaal	0
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
subtotaal	0
Autonome ontwikkelingen	
subtotaal	0
Totaal	**0**

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 4 Duurzaamheid

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	9.409	0	9.409	92	0	9.501
Baten	10.064	0	10.064	0	0	10.064
Saldo van baten en lasten	656	0	656	-92	0	563
Reserves						
Toevoeging	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**656**	**0**	**656**	**-92**	**0**	**563**

5 Bestuur en Veiligheid

Bestaand beleid

Een Rhedense samenleving, waarin iedere inwoner en ondernemer een veilige woon- en werkomgeving ervaart. Veiligheid is immers een basisvoorwaarde voor plezierig wonen in onze gemeente. Iedereen moet zich veilig voelen en ieders omgeving moet leefbaar zijn. Daarom bestrijden we geweld, discriminatie en criminaliteit. Rheden streeft naar verbetering van leefbaarheid en vermindering van (georganiseerde) criminaliteit waardoor inwoners zich veilig voelen binnen de gemeente Rheden. Daarnaast streven we naar een samenleving waarin gelijke behandeling voorop staat. Een effectieve samenwerking tussen gemeente en haar partners is daarvoor voorwaarde.

Bestuur en veiligheid

Stand van zaken op hoofdlijnen

Helaas is er in 2022 een nieuwe crisis bijgekomen. Van de corona crisis zijn we naadloos overgegaan in de crisis rondom het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne. Daarnaast wordt er ook een AZC geopend voor de reguliere stroom vluchtelingen.

Beleidsmatige ontwikkelingen en afwijkingen

We zetten extra personeel in om de vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen en ze te voorzien van onder andere levensmiddelen, leefgeld, zorg en onderwijs. Deze crisis wordt vanuit team veiligheid gecoördineerd, maar de inzet / inhuur van personeel zal gemeentebreed zijn. Het Rijk heeft aangegeven alle onkosten rondom deze crisis te vergoeden.

Financiële afwijkingen

5. Bestuur en Veiligheid

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
subtotaal	0
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
subtotaal	0
Autonome ontwikkelingen	
Kadercorrectie Connectie portokosten verkiezingen	-14
Covid-19 Verkiezingen 2022	-65
subtotaal	-79
Totaal	**-79**

Autonome ontwikkelingen

Kadercorrectie Connectie portokosten verkiezingen
In programma Overhead wordt de kadercorrectie Connectie uit de eerste bestuursrapportage 2022 van de Connectie verwerkt. Daarvan heeft 14.000 betrekking op programma 5.

Covid-19 Verkiezingen 2022
Het Rijk heeft in haar steunpakketten COVID-19 middelen beschikbaar gesteld voor de gemeenteraadsverkiezingen maart 2022.

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 5 Bestuur en Veiligheid

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	7.962	0	7.962	6	79	8.047
Baten	641	0	641	0	0	641
Saldo van baten en lasten	-7.321	0	-7.321	-6	-79	-7.406
Reserves						
Toevoeging	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Resultaat	**-7.321**	**0**	**-7.321**	**-6**	**-79**	**-7.406**

6 Overhead en algemene dekkingsmiddelen

Uitgangspunt voor dit programma is nog steeds het waarborgen van een solide financiële positie van de gemeente blijkend uit een evenwichtige en sluitende (meerjarig)begroting in combinatie met een voldoende reservepositie.

Financiële afwijkingen

6. Overhead en algemene dekkingsmiddelen

Post (bedragen x € 1.000)	Bedrag
Structurele effecten jaarrekening 2021	
subtotaal	0
Afwijkingen op primaire begroting 2022	
Implementatiekosten e-HRM systeem	-20
Advieskosten juridisch	-35
Overschrijding inhuur	p.m.
Extra budget ziektevervanging	-200
Bijdrage Connectie: Opgave ICT	-14
Burgerparticipatie en online participatieplatform.	-18
Uitbreiding formatie Communicatie medewerker Participatie	-30
Uitbreiding formatie Juridisch advies	-34
Uitbreiding formatie Strategisch Inkoopadvies	-30
subtotaal	-381
Autonome ontwikkelingen	
Verhogen budget arbodienstverlening	-40
CAO Ontwikkeling 2022	-397
Licentiekosten HR21	-10
Bijdrage Connectie: Diverse kadercorrecties	112
Bijdrage Connectie: CAO stijging en onderhoudsronde HR21	-186
Uitfaseren Kaspersky beveiliging	-6
Salarisadministratie Beaufort	-10
Algemene uitkering:	
septembercirculaire 2021	2.613
decembercirculaire 2021	508
Robuust rechtsbeschermingssysteem	-56
Voorziening wachtgeld bestuur	pm
Prijsstijging IV/ICT onderhoud applicatie	-20
Correctie begrotingswijziging Connectie 2021	-41
subtotaal	2.467
Totaal	**2.086**

Afwijkingen op primaire begroting 2022

Implementatiekosten e-HRM systeem
Incidenteel budget voor de implementatie van een nieuw e-HRM systeem.

Advieskosten juridisch
Door toename van de behoefte aan (juridische) expertise op het gebied van arbeidsrecht of HR bij specifieke vraagstukken vragen we een structureel budget van € 35K.

Overschrijding inhuur / extra budget ziektevervanging
De overschrijding op inhuur betreft o.a. een overschrijding op het ziektebudget met € 200K. Door langdurige ziekte van een aantal medewerkers is vervanging noodzakelijk. Het totale ziektebudget van 200K is inmiddels volledig ingezet. Op basis van de huidige inzet zal nog eens € 200K nodig zijn om de kosten van inhuur door ziekte op te vangen.

Bijdrage Connectie: Opgave ICT
Op basis van voortschrijdend inzicht in informatie over te migreren applicaties, benodigde licenties en de complexiteit binnen de autorisatiestructuur van deze applicaties, zijn er extra middelen beschikbaar gesteld voor de GemICT omgeving. Daarbij speelt ook dat het 'op afstand werken' als gevolg van de coronacrisis tot in-efficiency in deze migratie heeft geleidt. Tot slot bleek er een extra firewall nodig om de beveiliging, voor met name de oude omgeving, op adequaat niveau te brengen. Het betreft hier grotendeels kapitaallasten.

Burgerparticipatie en online participatieplatform.
In het Klimaatprogramma is afgesproken dat de tijdelijke programmastructuur geldt tot en met 2022, daarna worden de activiteiten en doelen overgedragen naar de lijn. Reeds in 2022 is een aantal zaken overgedragen aan de lijn. Dat geldt echter niet voor partnerschap, participatie en de hele aanpak van de actiegerichte communicatie en bewustwording. Deze thema’s worden in 2022 nog afzonderlijk opgepakt om in 2023 eveneens in de organisatie te landen. Mutatie 2022: € 18k.

Uitbreiding formatie Communicatie medewerker Participatie
Voor het overbrengen, bewustmaken en behalen van de klimaatdoelstellingen, zijn communicatie en participatie noodzakelijk. Wanneer deze taak wordt overgedragen naar de lijn, betekent dit automatisch meer werkzaamheden die bij de vakgroep communicatie belegd moeten worden. Hiervoor is extra budget noodzakelijk ad € 30k.

Uitbreiding formatie Juridisch advies
Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor Jeugdzorg, Werk en Inkomen en zorg aan langdurig zieken en ouderen. Deze decentralisaties hebben geleid tot een forse uitbreiding van het werkveld binnen onze gemeente. Met de decentralisaties moet invulling worden gegeven aan de nieuwe taken in regelgeving, contracten en samenwerking. Daarmee is op deze disciplines naast advisering ook structureel meer kennisoverdracht noodzakelijk binnen de organisatie. Daarnaast bestaat al enkele jaren een landelijke ontwikkeling/noodzaak voor gemeenten om meer samen te werken. Om deze samenwerking binnen onze gemeente adequaat te kunnen borgen bestaat structureel hogere behoefte aan advisering bij nieuwe en bestaande samenwerkingen. Tot slot is er structureel nieuw werk ontstaan door de landelijke verplichting om regelgeving en beleid eenduidig digitaal bekend te maken. Het niet voldoen aan deze verplichting kent als risico het onverbindend verklaren van deze regelgeving en/of dit beleid door de rechter. In de afgelopen jaren is getracht deze uitbreiding van werkzaamheden door ontwikkelingen in het gemeentelijk werkveld vorm te geven zonder uitbreiding van juridische capaciteit bij de afdeling Bedrijfsvoering. Dit is echter niet haalbaar gebleken. Voortzetting van de werkzaamheden van de concernjuristen met een ongewijzigde formatie kan leiden tot risico’s voor de rechtmatigheid en ongewenste kwetsbaarheid. Ook legt dit te zware druk op de betrokken medewerkers met risico’s voor langdurige uitval.
Voor het lopende jaar 2022 is extra budget noodzakelijk ad € 34k (half jaar 0,8 fte).
In de Kadernota 2023 komen we hierop terug met een voorstel voor structurele invulling.

Uitbreiding formatie strategisch Inkoopadvies
Een adequate invulling van de functie van strategisch inkoopadviseur is van wezenlijk belang voor

het daadwerkelijk realiseren en monitoren van gemeentelijke beleidsdoelstellingen als ook het zorgdragen voor rechtmatige en doelmatige gemeentelijke inkoop en aanbesteding. De Connectie verzorgt voor de gemeente Rheden het operationele inkoopadvies. Het strategisch inkoopbeleid en -advies is belegd binnen de gemeenten. Op dit moment is de formatie voor de functie van strategisch adviseur inkoop en aanbesteding binnen Rheden zeer beperkt ingevuld (0,3 FTE). Uit een evaluatie van de inkoopfunctie - gekoppeld aan de (toekomstige) beleidsdoelstellingen binnen gemeente Rheden - is gebleken dat binnen de beperkte formatie onvoldoende uitvoering kan worden gegeven aan deze taken.

Demandmanagement inkoop
Advisering over het doorvertalen van beleidsdoelstellingen als Social return, duurzaamheid en circulariteit in aanbestedingen en lokale economie en het monitoren daarvan; -Het formuleren van en adviseren over de uitvoering van het inkoopbeleid;-Het mede borgen van rechtmatigheid en het vergroten van zicht en grip op uitgaven en uitnutting van contracten; -Advisering rondom het proces van bestellen, leveren en factureren; -Het ontbreken van voldoende capaciteit leidt tot ongewenste kwetsbaarheid en risico's op onrechtmatig handelen.
Voor het lopende jaar 2022 is extra budget noodzakelijk ad € 30k (half jaar 0,7 fte). Om structureel uitvoering te kunnen geven aan bovengenoemde taken is uitbreiding van de formatie met 0,7 FTE noodzakelijk. In de Kadernota 2023 komen we hierop terug met een voorstel voor structurele invulling.

Autonome ontwikkelingen

Verhogen budget arbodienstverlening
In de afgelopen jaren is het budget voor arbodienstverlening niet aangepast. De kosten voor de inzet van de arbodienstverlening zijn in de afgelopen jaren echter toegenomen. De inzet is noodzakelijk om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen (Wet verbetering Poortwachter).

CAO Ontwikkeling 2022
De CAO voor gemeenten voor 2021-2022 kwam begin 2022 tot stand. In onze begroting 2022 was rekening gehouden met een stijging van 1,5% vanaf 2021. De stijging komt echter op totaal 3,9%. Dat leidt tot hogere salarislasten.

Licentiekosten HR21
De uitgaven voor de licentiekosten HR21 zijn niet herkenbaar geraamd. Budget wordt nu toegevoegd.

Bijdrage Connectie: Diverse kadercorrecties
Teruggave diverse werkbudgetten waarbij de Connectie voortaan de werkelijke kosten in rekening zal brengen en daarnaast uitbreiding van het aantal (mobile) devices. Een deel van de kaderwijzigingen was al verwerkt in de begroting 2022, vandaar het positieve effect.

Bijdrage Connectie: CAO stijging en onderhoudsronde HR21
Op 27 januari 2022 is de nieuwe collectieve arbeidsovereenkomst (CAO) met terugwerkende kracht goedgekeurd. Per 1 december 2021 zijn de salarissen gestegen met 1,5% en per 1 april 2022 stijgen deze met 2,4% (-/- € 185k). Daarnaast vindt er binnen de Connectie jaarlijks een onderhoudsronde HR21 plaats, waarbij wordt getoetst in hoeverre de normfuncties nog aansluiten bij de werkzaamheden van de medewerkers (-/- € 1k).

Uitfaseren Kaspersky beveiliging
Als gevolg van de geopolitieke ontwikkelingen hebben we de Russische antivirus - en internetbeveiliging uitgefaseerd en vervangen door een alternatief product. Door de Rijksoverheid is eerder al afscheid genomen van Kaspersky. Gezien de verwevenheid van deze software met onze ICT-infrastructuur vroeg dit aanzienlijke inspanning, inspanning die we niet hadden voorzien.

Salarisadministratie Beaufort
Stijging als gevolg van indexering.

Algemene uitkering
Dit betreft de financiële uitwerking van de septembercirculaire 2021 en decembercirculaire 2021. Over de inhoud van deze circulaires is uw raad geïnformeerd na het verschijnen van de circulaires.

Robuust rechtsbeschermingssysteem
Met een bijdrage in de algemene uitkering voor robuust rechtsbeschermingssysteem worden gemeenten in staat gesteld een betere rechtsbescherming voor hun inwoners te organiseren. Deze bijdrage is opgenomen in de decembercirculaire 2021.

Voorziening wachtgeld bestuur
Het (mogelijke) vertrek van een of meerdere bestuurders na de totstandkoming van een nieuwe coalitie kan leiden tot wachtgeldverplichtingen. Hiervoor wordt een voorziening gevormd, zodra de invulling van het nieuwe college bekend is.

Prijsstijging IV/ICT onderhoud applicatie
Prijsstijging 3% IV/ICT kosten onderhoud applicaties en overig ICT kosten (-20).

Correctie begrotingswijziging Connectie 2021
In de begroting 2021 is een kaderwijziging niet juist verwerkt. Dit betreft herstel van deze foutieve boeking.

Overige ontwikkelingen

De budgetten voor het project gemeentehuis zijn op dit moment toereikend voor de kosten die we nu kennen. Het definitief ontwerp is afgerond en de prijsstijging die we in de kostenraming van dit ontwerp hebben gezien, kunnen we op dit moment binnen de huidige budgetten opvangen. Dit geeft de stuurgroep, met steun van het college, voldoende zekerheid om het definitief ontwerp vast te stellen en door te gaan naar de volgende ontwerpfase.

Er zijn ook ontwikkelingen die onze aandacht vragen. De prijsstijgingen van materialen en grondstoffen zijn bijzonder hoog te noemen. Prijsstijgingen hebben ook invloed op de exploitatiekosten, zoals de kosten voor energie en onderhoud. Daarnaast hebben we al eerder gezien dat er onvoldoende budget is voor het realiseren van de ambities voor de terreininrichting en de aansluiting op de omgeving. Hiermee zullen we de in het dekkingsplan begrote (incidentele en structurele) lasten en baten bijstellen. Per saldo is er nu sprake van een voordelige bijstelling en is er voldoende dekking voor bekostiging van de tijdelijke huisvesting en realisatie van de nieuwbouw. Deze herziening van de projectbegroting zal later dit jaar aan uw raad worden voorgelegd.

Wat gaat het kosten?

Programmastaat 6 Overhead en algemene dekkingsmiddelen

Post (bedragen x € 1.000)	Prim. begr.	Wijzigingen voor ZR	Bijges. begr.	Techn. wijz.	Begr. wijz. in ZR	Gew. begr. na ZR
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	17.602	0	17.602	-210	1.035	18.426
Baten	93.795	0	93.795	-154	3.121	96.762
Saldo van baten en lasten	76.194	0	76.194	56	2.086	78.336
Reserves						
Toevoeging	0	1.634	1.634	0	0	1.634
Onttrekking	3	0	3	0	0	3
Resultaat	**76.197**	**-1.634**	**74.563**	**56**	**2.086**	**76.706**